

Håndtering af lokale smitteudbrud med COVID-19

En gradvis og fleksibel genåbning af Danmark er i gang. En succesfuld genåbning på landsplan kræver samtidig kontrol med lokale smitteudbrud. Hurtige, effektive og automatiske lokale nedlukninger er et afgørende redskab. Ved lokale udbrud vil der blive iværksat tiltag og restriktioner, der sikrer en hurtig og effektiv håndtering af det konkrete udbrud, så smitten bringes under kontrol.

Såfremt smittetallene stiger på lokalt plan, er der behov for tiltag, som målrettes det berørte område. Derfor er der fastlagt en model for lokal smitte- og udbrudshåndtering, der som en central del af epidemikontrollen sikrer transparens om data, forudsigelighed om tiltag og automatiserede indsatser lokalt ved høj incidens af smitte med COVID-19.

Modellen til håndtering af lokale smitteudbrud og automatisk nedlukning beskriver klare kriterier for nedlukning af henholdsvis sogne og kommuner.

Overblik: Tiltag for lokal udbrudshåndtering

Automatisk nedlukning

- Der skabes et effektivt sikkerhedsnet for automatisk nedlukning baseret på faste kriterier for smitten. Kriterierne for nedlukning er anbefalet af Statens Serum Institut, og vurderet ud fra den aktuelle smittesituation. Kriterierne vil løbende blive vurderet og justeret efter behov på baggrund af erfaringer og epidemiens udvikling.
- Kommunerne er pålagt at lukke for bl.a. grundskoler, klubtilbud, uddannelsesinstitutioner, lokaler og lokaliteter, hvor der udøves kulturaktiviteter samt lokaler, hvor der udøves idræts-, fritids- og foreningsaktiviteter ved en bestemt incidensgrænse for hhv. **sogne** og **kommuner**. Der vil desuden blive taget initiativ til at lukke en række yderligere aktiviteter på kommunalt niveau, herunder butikker og serveringssteder, såfremt de er åbnet.

Bedre lokale handlemuligheder

- Kommunerne får mulighed for, at der lokalt kan handles endnu hurtigere på lokale smitteudbrud.
- Kommunalbestyrelsen får således øgede **beføjelser** til at meddele midlertidig påbud om nedlukning af dagtilbud, grundskoler, SFO og klubtilbud, ungdoms- og voksenuddannelsesinstitutioner samt lokaler og lokaliteter, hvor der udøves kulturaktiviteter og lokaler, hvor der udøves idræts-, fritids- og foreningsaktiviteter.

Transparens og forudsigelighed

- **Data offentliggøres** så kommuner og andre kan følge med i incidensniveauet for kommuner og sogne. Berørte kommuner vil få besked om, at de har nået de fastsatte incidensgrænser, hvorefter kommunerne vil iværksætte de relevante nedlukninger. Tiltag iværksættes med henblik på nedlukning førstkommande hverdag.
- Data for kommuner og sogne foreligger på hverdage omkring kl. 14.00 på SSI's hjemmeside.

Automatisk nedlukning af sogne

Sogne

Automatisk nedlukning af sogne når:

I de seneste syv dage:

Incidens på mindst **400** pr. 100.000 borgere

Registrering af mindst **20** smittetilfælde samt

Positivprocent på mindst **2** pct.

Der indføres automatisk nedlukning af skole- og undervisningsområdet samt kultur og idræts-, fritids og foreningsområdet i sogne, hvor der konstateres en særlig høj smitteudvikling.

Hvis incidensen i et sogn i de seneste syv dage er mindst 400 smittede pr. 100.000 indbyggere, der er registreret mindst 20 smittetilfælde med COVID-19, og positivprocenten er mindst 2 pct., er den lokale kommunalbestyrelse forpligtet til at **påbyde** følgende:

- At grundskoler, SFO og klubtilbud samt ungdoms- og voksenuddannelsesinstitutioner på Børne- og Undervisningsministeriets område og voksenuddannelser på Udlændinge- og Integrationsministeriets område lukkes. Dette omfatter både kommunale, statslige, private og selvejende tilbud.
- At lokaler og lokaliteter, hvor der udøves kulturaktiviteter lukkes. Det gælder fx zoologiske anlæg, akvarier, museer, kunsthaller, kulturhuse, teatre, spillesteder, biografteater, biblioteker, aftenskoler, daghøjskoler, Folkeuniversitetet samt musik- og kulturskoler. Dette omfatter både kommunale, statslige, private og selvejende tilbud.
- At lokaler, hvor der udøves idræts-, fritids- og foreningsaktiviteter, i sognet lukkes. Det gælder fx idrætshaller, svømmehaller, træningscentre og foreningslokaler. Dette omfatter både kommunale, statslige, private og selvejende tilbud.

Der etableres nødpassning under nedlukningen, og sårbare elever vil være undtaget. Derudover vil efterskoler, kosttilbud mv. samt folkehøjskoler være undtaget for nedlukning. Elever vil dog kraftigt blive opfordret til, at blive på skolen under den lokale nedlukning.

Kommunen skal offentliggøre deres påbud.

Ved lokale nedlukninger sikres den nødvendige testkapacitet i det pågældende område, og sundhedsmyndighederne vil stå for intensive indsatser til at sikre test, opsporing og isolation i alle samfundsgrupper.

Derudover vil sundhedsmyndighederne **opfordre** til, at:

- Indbyggere i sognet ser så få personer som muligt.
- Offentlige medarbejdere, der ikke varetager kritiske funktioner, arbejder hjemmefra.
- Private arbejdsgivere lader medarbejdere så vidt muligt arbejde hjemmefra.
- Små børn passes hjemme.
- Dagtilbud opdeler børn i faste, mindre grupper mv.
- Indbyggere i området lader sig teste for COVID-19.

Ophævelse af tiltag

Når sognet i syv dage i træk er under niveau på et af de tre parametre (400-20-2), ophæves nedlukningen.

Automatisk nedlukning af kommuner

Kommu- ner

Automatisk nedlukning af kommuner når:

Incidensen i kommunen overstiger **200** (testkorrigeret) pr 100.000 borgere.

Der indføres automatisk nedlukning af skole- og undervisningsområdet samt kultur og idræts-, fritids og foreningsområdet på kommunalt plan, når der er en høj smitte (incidens) i den pågældende kommune. Der vil desuden tages initiativ til lukning af bl.a. videregående uddannelser, liberale serviceerhverv og serveringssteder.

Hvis incidensen i en kommune overstiger 200 (testkorrigeret) pr. 100.000 indbyggere vil følgende gælde:

Kommunalbestyrelsen skal **påbyde**, at:

- Grundskoler, SFO og klubtilbud samt ungdoms- og voksenuddannelsesinstitutioner på Børne- og Undervisningsministeriets område og voksenuddannelser på Udlændinge- og Integrationsministeriets område lukkes. Dette omfatter både kommunale, statslige, private og selvejende tilbud.
- Lokaler og lokaliteter, hvor der udøves kulturaktiviteter lukkes. Det gælder fx zoologiske anlæg, akvarier, museer, kunsthaller, kulturhuse, teatre, spillesteder, biografer, biblioteker, aftenskoler, daghøjskoler, Folkeuniversitetet samt musik- og kulturskoler. Dette omfatter både kommunale, statslige, private og selvejende tilbud.
- Lokaler, hvor der udøves idræts-, fritids- og foreningsaktiviteter, lukkes. Det gælder fx idrætshaller, svømmehaller, træningscentre og foreningslokaler. Dette omfatter både kommunale, statslige, private og selvejende tilbud.

Kommunen skal offentliggøre deres påbud.

Den relevante minister vil desuden tage initiativ til følgende yderligere tiltag, i den udstrækning disse er genåbnet på det pågældende tidspunkt*:

- Lukning af videregående uddannelser og ikke-videregående uddannelser under Uddannelses- og Forskningsministeriet og Kulturministeriet i kommunen
- Lukning af liberale serviceerhverv i kommunen
- Lukning af serveringssteder i kommunen
- Lukning af storcentre og indkøbscentre i kommunen
- Lukning af udvalgswarebutikker i kommunen
- Lukning af forlystelsesparker mv. i kommunen
- Lukning af stormagasiner, arkader og basarer i kommunen.

*Tiltag forelægges af relevante ressortministre for Epidemikommissionen samt Folketingets Epidemiuvalg, i det omfang der ikke er tale om uvæsentlige ændringer af allerede fastsatte regler.

Ud fra en konkret vurdering af situationen i kommunen kan den ansvarlige ressortminister som hidtil – og som supplement til ovennævnte tiltag – forelægge yderligere tiltag for Epidemikommissionen, som herefter kan forelægges Epidemiuvalget med henblik på udstedelse af de nødvendige regler.

Derudover vil sundhedsmyndighederne **opfordre** til, at:

- Indbyggere i kommunen ser så få personer som muligt.
- Offentlige medarbejdere, der ikke varetager kritiske funktioner, arbejder hjemmefra.
- Private arbejdsgivere lader medarbejdere så vidt muligt arbejde hjemmefra.
- Små børn passes hjemme.
- Dagtilbud opdeler børn i faste, mindre grupper mv.
- Indbyggere i området lader sig teste for COVID-19.

Som på sogneniveau vil der blive etableret nødpasning under nedlukningen, og sårbare elever vil være undtaget. Derudover vil efterskoler, kosttilbud mv. samt folkehøjskoler være undtaget for nedlukning. Elever vil kraftigt blive opfordret til at blive på skolen under den lokale nedlukning.

Ved lokale nedlukninger sikres den nødvendige testkapacitet i det pågældende område, og sundhedsmyndighederne vil stå for intensive indsatser til at sikre test, opsporing og isolation i alle samfundsgrupper.

Ophævelse af tiltag

Når kommunen i syv dage i træk er under en incidens på 200 (testkorrigeret) smittede, ophæves nedlukningen. Det gælder ligeledes for de yderligere tiltag, som således vil skulle ophæves af vedkommende minister.

Lokale handlemuligheder

Lokalt

Bedre lokale handlemuligheder

Kommunerne får desuden bedre muligheder for at sætte ind over for lokale smitteudbrud, så de kan handle endnu hurtigere end i dag.

Kommunalbestyrelsen får som noget nyt mulighed for at meddele påbud om lukning, hvis incidensen i kommunen overstiger 100 (testkorrigeret) smittede pr. 100.000 borgere, og kommunalbestyrelsen vurderer, at der er behov for en hurtig og effektiv smitteforebyggende indsats, som ikke kan afvente sundhedsmyndighedernes vurdering og rådgivning.

Det omfatter tiltag i form af lukning af følgende institutioner mv.:

- Dagtilbud
- Grundskoler
- SFO og klubtilbud
- Ungdoms- og voksenuddannelsesinstitutioner på Børne- og Undervisningsministeriets område og voksenuddannelser på Udlændinge- og Integrationsministeriets område.
- Lokaler og lokaliteter, hvor der udøves kulturaktiviteter, og lokaler, hvor der udøves idræts-, fritids- og foreningsaktiviteter.
- Kommunalbestyrelsen får beføjelse til at påbyde private lukning af skoler og tilbud.

Kommunalbestyrelsen skal tage kontakt til Styrelsen for Patientsikkerhed inden for 48 timer, når kommunalbestyrelsen har valgt at meddele påbud om lukning med henblik.

De undtagelser, der hidtil har været i forbindelse med lukning af ovenstående vil fortsat være gældende.

Ophævelse af tiltag

Nedlukningen ophæves, når Styrelsen for Patientsikkerhed vurderer, at der ikke er grundlag for at opretholde nedlukningen, eller når kommunen er under niveau på et parameter. Hvis Styrelsen for Patientsikkerhed har udstedt et påbud i henhold til epidemilovens § 31, vil kommunalbestyrelsen *ikke* kunne påbyde lukning af institutioner, lokaler og lokaliteter, der er omfattet af styrelsens påbud.

Hvad er testjusteret incidens?

Det gælder generelt, at hvis der testes mere (foretages flere tests) i en kommune end i en anden kommune, vil der sandsynligvis blive fundet flere smittede i den kommune, hvor der er flest indbyggere, der bliver testet, også selvom det faktiske smittetryk er ensartet i de to kommuner.

Dette medfører, at incidensen bliver højere i den kommune, hvor flest lader sig teste, hvis man sammenligner to kommuner, hvor smitteforekomsten i øvrigt var ens. For at sikre et ensartet sammenligningsgrundlag mellem incidensen på tværs af kommunerne, beregner ekspertgruppen for matematisk modellering af covid-19 under Statens Serum Institut derfor den såkaldte testjusterede incidens for hver kommune, hvori der er taget højde for forskelle i niveauet af testning i kommunerne.

Den testjusterede incidens er baseret på trunke data, hvilket betyder, at incidenstallet for en given dag er beregnet på baggrund af de test, der blev gennemført fra og med to dage tidligere og syv dage forud for den dag (i alt 9 dage). Dette er gjort, fordi datagrundlaget for tests, der er foretaget indenfor de seneste to dage, generelt er ufuldkommet. Der indgår alene PCR-test i grundlaget for den testjusterede incidens.